

UNIVERSITI SAINS MALAYSIA

**Peperiksaan Semester Pertama
Sidang Akademik 1994/95**

Oktober/November 1994

IQK 303/3 - ANALISIS & KAWALAN SISTEM-SISTEM PROSES

Masa : [3 jam]

Sila pastikan bahawa kertas soalan ini mengandungi **SEPULUH (10)** mukasurat yang bercetak sebelum anda memulakan peperiksaan ini.

Jawab **LIMA (5)** soalan dari ENAM (6) soalan. Sekurang-kurangnya **satu (1)** soalan mesti dijawab di dalam **Bahasa Malaysia**. Soalan-soalan lain boleh dijawab sama ada di dalam **Bahasa Malaysia** atau **Bahasa Inggeris**.

1. Model terleluras bagi sebuah lengan robot yang dipandukan oleh motor servo DC yang dikawal oleh angker ditunjuk di dalam Rajah 1. Parameter sistem dan pembolehubah, dalam unit yang sesuai, diberi di dalam Jadual yang berikut:

The linearized model of a robot arm driven by an armature controlled DC servo motor is shown in Fig. 1. The system parameters and variables, in appropriate units, are given in the following Table:

Dari segi Motor

V : voltan untuk motor
 K_T : pemalar kilas motor
 T_m : $K_T i_a$, kilas terorak motor
 θ_m : anjakan aci motor
 J_m, B_m : momen inersia angker motor dan pekali geseran
 i_a : arus angker

Dari segi lengan robot

J_L, B_L : inersia momen dan pemalar geseran bagi lengan
 T_L : kilas beban kenaan luaran
 K : pemalar pegas aci
 θ_L : anjakan lengan

Motor side

V : motor applied voltage
 K_T : motor torque constant
 T_m : $K_T i_a$, motor developed torque
 θ_m : motor shaft displacement
 J_m, B_m : Motor armature moment of inertia and friction coefficient
 i_a : armature current

Robot arm side

J_L, B_L : moment of inertia and friction constant of arm
 T_L : Externally applied load torque
 K : Shaft spring constant
 θ_L : arm displacement

- (a) Terbitkan persamaan kebezaan jelmaan Laplace bagi sistem tersebut dengan V dan T_L sebagai masukkan dan θ_m dan θ_L bagai keluaran.

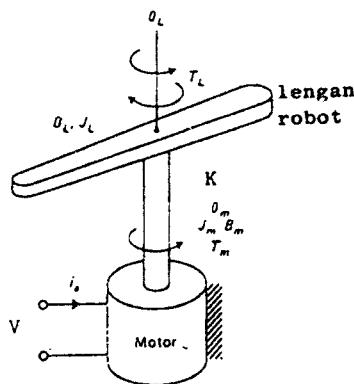
(60 markah)

Derive Laplace transformed differential equations of the system with V and T_L as inputs and θ_m and θ_L as outputs.

- (b) Bawakan persamaan dari (a) kepada gambaran vektor-matriks yang menyambungkan masukan dan keluaran.

(40 markah)

Bring the equations of (a) in a matrix-vector representation connecting inputs and outputs.

Rajah 1

2. (a) Sebuah ujian sambutan langkah unit dijalankan ke atas sistem pesanan dua dan keputusan yang diperolehi adalah seperti di bawah:

Peratus pancing luar bagi sambutan sistem = 30%

Jangkamasa ayunan bagi sambutan pereputan : 2 saat

Nilai keadaan mantap bagi sambutan = 5

Tentukan bentuk piawai bagi sistem Rangkap Pindah

(50 markah)

An unit step response test is conducted on a second order system and the results are found as follows:

Percent overshoot of system response = 30%

Period of Oscillations of decaying response: 2 sec

Steady state value of response = 5

Determine the standard form of system Transfer Function.

- (b) Rangkap Pindah gelung-buka bagi sebuah sistem diberi seperti

$$G(s)H(s) = \frac{2K(s+3)}{s(0.2s^2 + 0.4s + 1)}, K = 2$$

The open loop Transfer Function of a system is given as

$$G(s)H(s) = \frac{2K(s+3)}{s(0.2s^2 + 0.4s + 1)}, K = 2$$

- i) Uji samada sistem tersebut mantap.

(20 markah)

Test whether the system is stable.

- ii) Tentukan bilangan kutub gelung tertutup yang berada di sebelah kanan plane-s.

(10 markah)

Determine the number of closed loop poles which are in Right Half of s-plane.

- iii) Cari nilai baru bagi K dimana sistem tersebut menunjukkan ayunan berterusan.

(20 markah)

Find the new value of K at which the system exhibits continuous oscillations.

3. (a) Terangkan secara ringkas mana-mana tiga kebaikan kaedah keadaan ruang berbandingkan dengan kaedah rangkap pindah untuk menganalisa sistem masa berterusan.

(30 markah)

Briefly explain any three advantages of state space method over transfer function method for analysing continuous time systems.

- (b) Keadaan dan persamaan keluaran bagi sebuah sistem diberi sebagai:

$$\dot{x} = Ax + bu$$

$$y = cx$$

$$\text{dimana } A = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ -6 & -5 \end{bmatrix}; \quad b = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix}$$

$$c = [1 \quad 0]$$

- i) Tentukan matriks peralihan keadaan.

(40 markah)

The state and output equations of a system is given by:

$$\dot{x} = Ax + bu$$

$$y = cx$$

$$\text{where } A = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ -6 & -5 \end{bmatrix}; \quad b = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix}$$

$$c = [1 \quad 0]$$

212

i) Determine state transition matrix.

ii) Cari sambutan $y(t)$ apabila

$$x(0) = \begin{bmatrix} x_1(0) \\ x_2(0) \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 4 \\ 0 \end{bmatrix} \text{ dan } u(t) = 0$$

(30 markah)

Find the response $y(t)$ when

$$x(0) = \begin{bmatrix} x_1(0) \\ x_2(0) \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 4 \\ 0 \end{bmatrix} \text{ and } u(t) = 0$$

4. Rangkap Pindah gelung-buka sebuah sistem diberi sebagai:

$$G(s)H(s) = \frac{10}{(1+s)(1+0.1s)^2}$$

The open loop transfer function of a system is given by

$$G(s)H(s) = \frac{10}{(1+s)(1+0.1s)^2}$$

(a) Lukiskan plot-Bode (untuk kedua-dua plot sudut dan magnitud) dengan setepat mungkin.

(60 markah)

Draw Bode plots (both magnitude and angle plots) as accurately as possible.

(b) Tentukan jidar gandaan dan jidar fasar.

(20 markah)

Determine the Gain Margin and Phase Margin.

(c) Berdasarkan keputusan dari (b), tentukan samada sistem tersebut stabil.

(20 markah)

From the results of (b), determine whether the system is stable.

5. (a) Persamaan ciri bagi sebuah sistem diberi sebagai:

$$P(s) = s^4 + 5s^3 + 9s^2 + s(9 + K) + 2K = 0$$

Dengan menggunakan kriterium Routh Hurwitz, hitungkan julat bagi K dimana sistem tersebut stabil.

(40 markah)

The characteristic equation of a system is given by

$$P(s) = s^4 + 5s^3 + 9s^2 + s(9 + K) + 2K = 0$$

Using Routh Hurwitz criterion, compute the range of K for which the system is stable.

(b) Rangkap pindah gelung-buka diberi sebagai:

$$G(s)H(s) = \frac{K(s + 2)}{s(s + 3)(s^2 + 2s + 3)}$$

The open loop transfer function of a system is given by:

$$G(s)H(s) = \frac{K}{s(s+3)(s^2+2s+3)} (s + 2)$$

- i) Aplikasikan peraturan Londar Punca dan lukiskan plot londar punca di atas plane-s.
(30 markah)

Apply rules of Root Locus and sketch the root locus plot on s-plane.

- ii) Hitungkan
Calculate
- a) Nilai kritikal bagi K dimana londar punca merintang paksi khayalan plane-s.

The critical value of K at which the root locus crosses the imaginary axis of s-plane.

- b) Frekuensi sistem untuk nilai kritikal K yang di atas.
Frequency of the system at this critical value of K.

- c) Sudut berlepas atau sudut tiba.
Angle of departure or angle of arrival.

(10 x 3 = 30 markah)

6. (a) Apakah kesan am pengawal berkadar, kamiran dan terbitan ke atas sambutan sistem?

(30 markah)

What are general effects of Proportional (P), Integral (I) and Derivative (D) controllers on system response.

- (b) Dengan menggunakan sebuah contoh daripada sistem proses, terangkan fenomena "Ekoran Halaju Jarak".

(30 markah)

Ubahan Laplace bagi sambutan proses didapati seperti yang di bawah:

$$Y(s) = \frac{2e^{-0.5s}}{s(s^2 + 2s + 4)}$$

Tentukan $y(t)$ apabila $t = 0$ and $t = 1$ saat.

(40 markah)

With an example from process system, explain the phenomenon "Distance Velocity lag".

The Laplace transform of a process-response is found to be:

$$Y(s) = \frac{2e^{-0.5s}}{s(s^2 + 2s + 4)}$$

Determine $y(t)$ at $t = 0$ and $t = 1$ sec.

oooooooooooo00000000oooooooooooo